

Posudek oponenta práce

Jméno autora práce: Alžběta Motlová

Jméno vedoucího práce : prim. Mudr. Martina Kůváří

Jméno oponenta práce: Petr Bitnar

Ročník autora: 3Bc

Rok obhajoby: 2018

Název práce : Anorektální dysfunkce u roztroušené sklerózy

Typ práce: rešeršní

Grafické členění práce a kapitol je dobré, přehledné a s logickou stavbou. Lingvistická stránka práce je plně v mezích norem. Citace v textu i citační rejstřík obsahuje recentní a relevantní zdroje, je poměrně obsáhlý a zdroje odpovídají nejmodernějším poznatkům a studiím. Citace v textu jsou řádně označeny a vcdeny dle náležitých a schválených norem Po formální stránce práce splňuje kritéria na diplomovou práci kladená předpisy UK.

Práce osahuje celkem malé množství překlepů, nejzajímavějším je pak záměna ve větě : Vojtova reflexní terapie prof. Jandy vychází z vývojové kineziologie ... (str. 39)

Práce je rozdělena do dvou základních oddílů a to na teoretickou a praktickou - kazuistiku

Autorka si vybrala velice zajímavé téma viscerální a sfinkterové dysfunkce u jednoho z nejčastějších neurologických onemocnění – sklerosis multiplex. Za výběr tématu musím autorku pochválit, neboť defekční obtíže jsou zatím do jisté míry okrajovým tématem léčebné rehabilitace a fyzioterapie, nicméně jsou tématem důležitým a do jisté míry moderním a proto každá práce na tomto poli zasluhuje zřetel a ocenění.

V první části práce nás autorka věcně ale dostatečně informuje o samotném onemocnění roztroušené sklerózy (dále RS), o její patogenezi, typech, syndromologii a dysfunkci autonomního nervového systému u tohoto onemocnění. Tato část práce je na dobré úrovni. Je věcná a není hypertrofovaná. Dále autorka předkládá velice stručnou anatomii oblasti pánevního dna zaměřenou bohužel jen na svalstvo této oblasti, a ne například na anatomii recta, sigmoidea apod., ale pro tento typ práce je tato část dostačující.

Kapitola 3. Fyziologie defekace je dle mého názoru zbytečně okleštěna a nejde moc do hloubky. Chybí například zajímavé vztahy ohledně propriocepce a vazby na defekční reflex, o pozici a úhlu recta a zejména jeho vztahu při sedu na evropském typu záchodu apod. nicméně informace jsou validní a z celkem velkého počtu studií.

V kapitole 4 autorka předkládá Typy a důvody anorektálních dysfunkcí obecně a také jejich klinický obraz. Kapitola obsahuje komplexní přehled dysfunkcí a je vždy zmíněn i vztah k RS. Kapitola považuji za vyváženou obsahově. Někdy nejsou dokončeny myšlenky. Zajímavé jsou údaje, že obstipaci trpí cca 50% pacientů a inkontinenci až 70%. Jak si toto autorka vysvětluje není nikde

v práci poznamenáno či osvětleno. Vysvětlením může být snad jen over-flow inkontinence, či progresse onemocnění.

Další kapitolou je kap. Č. 5 Diagnostika V této kapitola nás autorka seznamuje s celou plejádou možného vyšetření od klinického po přístrojové. Kapitola má logický řád, ale některá vyšetření jsou zbytečně nerozvedena a to zejména kineziologický rozbor (kap. 5.1.2.), který se zaměřuje v zásadě jen na běžné funkční poruchy a jen mírně se dotýká neurologického vyšetření (v kap. 5.1.5.) a neobsahuje vyšetření spasticity a sedu a chůze u pacientů s RS. Autorka zde popisuje poruchu relaxačního schématu jako dysfunkci limbického systému , což jistě u spastického onemocnění nebude jedinou příčinou. Omezení rotací kyčlí apod. nebývá u tohoto onemocnění také funkčního, ale spíše neurologického původu apod. Vyšetření rekta palpací je naopak bez zásadních nedostatků. Manometrické vyšetření anorectální oblasti je uvedeno na dobré úrovni, jen studie manometrických odchylek u RS nejsou příliš rozepsány a není jich mnoho, to ale může být způsobeno počtem dostupných studií. Nicméně z práce vyplývá, že u RS pacientů je manometricky nacházeno převážně snížení maximální volní kontrakce (nevíme o kolik) a poklesu klidového tonu (nevíme o kolik), což však nejsou zásadní parametry pro rozvoj inkontinence či obstipace. Škoda že tato subkapitola není rozpracovanější, ale na druhou stranu je to spíše téma gastroenterologické.

Kapitola 6 obsahuje přehled terapií u defekačních obtíží obecně užívaných . Je to komplexní pohled a autorka zde představuje celkem obsáhlý rejstřík možných terapeutických přístupů. Málo je zde však o manuální drenáží (viscerální masáži) sigmide, o autoterapii a biofeedbacku. Hlavně biofeedback je zde málo o zřejmém a chybí zcela popis nácviku s touto metodo, ačkoliv dle obecných pravidel léčby defekace a největšího počtu studií se jedná o neúčinnější metodu léčby s kterou pracují převážní fyzioterapeuté a proto je tématu práce tato léčba velice blízká. Kapitola 6 je stěžejní kapitolou práce, je však více přehledovou částí než skutečnou řešerší s posouzením výsledku dostupných studií a přístupů. Nedožíváme se tak např. která metoda je vlastně neúčinnější, nejpoužívanější a s nejlepší oporou o klinické studie. I tak má však kapitola 6 svou výpovědní hodnotu.

Kasustika je obsáhlá a splňující plně parametry dané pro tento typ práce. Je vidět , že autorka s pacientkou pracovala na pěkné a odborné úrovni a výsledky dokonce kontrolovala sofistikovanou přístrojovou metodu high resolution manometrie. Výsledky jsou zajímavé. Jen se příliš nedozíváme o autoterapii, která byla pacientce indikována.

Diskuze je standardně objemná a svědčí o dobrém pochopení tématu a dostatečné hloubce autorčina v hledu do problematiky defekačních obtíží.

Závěr oponenta : Práce je na dobré úrovni. Řešeršní část práce je uspokojivá a konkrétní - nezabíhavá. Bohužel však více přehledová než skutečně řešeršní či metaanalytickou. Experimentální část je zpracována graficky i věcně dobře.

Práce po formální i věcné stránce splňuje plně kritéria kladená na diplomovou práci 2 LF UK. A práci doporučuji k obhajobě před státní komisí.

Otázky oponenta:

- 1) Jak si vysvětlujete prevalenci obstipace a inkontinence u RS? 50 + 70 procent je dohromady 120%.
- 2) Proč jste nevyužívali více biofeedback a jak jste ho technicky aplikovali?
- 3) Jaká byla autoterapie pacientky, jaké cviky a stimulační jstc konkrétně využívali ?
- 4) Jsou defekační obtíže pacientů s RS způsobeny spíše motorickým či senzorickým deficitem?

Práci doporučuji k obhajobě.

V Kladně 12. 5. 2018, Petr Bítar

